

De rol van de vader bij de opvoeding

Onderzoek ten behoeve van het Opvoeddebat

Inhoudsopgave

1. Inleiding
Opiniemonitor opvoeddebat
2. Verschil tussen vaders en moeders (partners)
3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden
4. Conclusies

Colofon

in opdracht van het Ministerie van Jeugd en Gezin

MarketResponse Nederland BV
Dodeweg 6A
3832 RC Leusden
033 - 330 33 33
www.marketresponse.nl

Projectnummer 15956
© MarketResponse 2010

1. Inleiding

1. Inleiding

Opiniemonitor opvoeddebat

Doelstelling

De 'Opiniemonitor opvoeddebat' heeft tot doel om te peilen hoe diverse groepen uit de bevolking denken over actuele thema's rondom de opvoeding.

De resultaten dragen bij aan het maatschappelijk debat dat het ministerie voor Jeugd en Gezin heeft geïnitieerd onder opvoeders.

Doel is om opvoeders met elkaar in gesprek te laten gaan over opvoeden om zo kennis en ervaring met elkaar te delen.

De uitkomsten van de opiniemonitor opvoeddebat zijn inzet voor het online debat (www.opvoeddebat.nl) en input voor regionale opvoeddebatten.

Met het onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- ❖ Welke kennis hebben ouders over een bepaald opvoedthema? Bijvoorbeeld: Weten ouders waar ze moeten zijn voor hulp (instanties e.d.)?
- ❖ Wat vinden ouders van het thema? (houding). Bijvoorbeeld: Op welke manier vinden ouders hoe de overheid kan helpen?
- ❖ Wat is het gedrag rondom dit thema? Bijvoorbeeld: Wat doet men zelf?

De 'Opiniemonitor opvoeddebat' bestaat uit een aantal metingen, waarvan nu de derde meting wordt gerapporteerd. Deze derde meting staat in het teken van de **rol van de vaders bij de opvoeding**.

Opzet en uitvoering

Het onderzoek is opgezet als een ad-hoc kwantitatief online onderzoek en uitgevoerd binnen De Onderzoek Groep van MarketResponse. Dit is het consumentenpanel van MarketResponse, bestaande uit circa 25.000 huishoudens/55.000 personen.

Doelgroep en steekproef

De doelgroep van dit onderzoek bestaat uit Nederlanders van 25-65 jaar, met kinderen in de leeftijd van 0-17 jaar. In totaal hebben 711 vaders met kinderen van 0-17 jaar aan het onderzoek deelgenomen. Van deze vaders zijn er 459 waarvan de partner ook de vragenlijst heeft ingevuld. Dit zijn de moeders in het onderzoek. In totaal hebben dus 1.170 respondenten aan het onderzoek meegedaan.

Veldwerk

Het veldwerk van het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 5 t/m 19 mei 2010.

1. Inleiding

Pictogrammen in de rapportage

In deze rapportage maken we gebruik van een aantal pictogrammen die de lezer attent maken op een aantal punten.

U komt in de kantlijn van de rapportage een aantal keer een van de hiernaast afgebeelde pictogrammen tegen.

Deze leggen extra aandacht op verschillen tussen subgroepen of op quotes van respondenten.

Verdieping, met dit pictogram leggen we de nadruk op verschillen tussen subgroepen.

Quote, met dit pictogram leggen we de nadruk op quotes uit onderzoek. Quotes van vaders zijn blauw weergegeven, quotes van moeders zijn rood weergegeven.

Resultaten

2. Verschillen tussen vaders en moeders

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Vaders ondernemen veelal andere dingen met hun kind(eren) dan moeders

In het onderzoek zijn vaders ondervraagd en hun partners (afzonderlijk), de moeders.

De meeste vaders ondernemen andere activiteiten met hun kind(eren) dan hun partner. Ruim de helft (56%) zegt andere dingen te doen dan de moeder. Moeders beamen dit verschil in nog sterkere mate (77%).

Activiteiten die vaders ondernemen en hun partners niet of minder, zijn o.a. sporten, voetballen, stoeien, klussen/technische activiteiten, computerbezigheden en meer fysieke/actieve bezigheden in het algemeen.

Vrouwen noemen vaker activiteiten als: kleding kopen/winkelen, knutselen, spelletjes doen, bakken/koken, (uiterlijke) verzorging en praten. Ook zijn zij vaker verantwoordelijk voor dagelijkse activiteiten zoals ophalen van school en doktersbezoek.

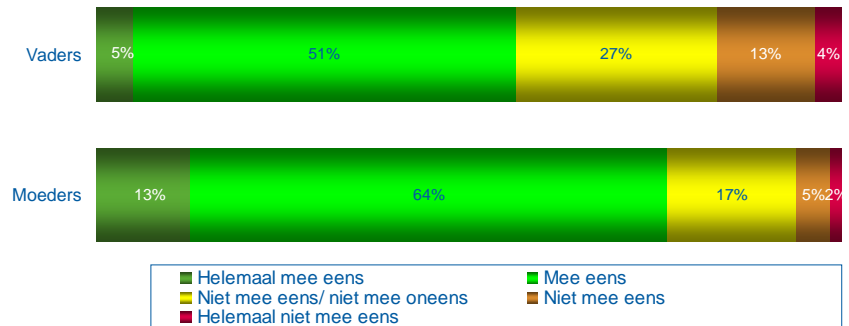
Activiteiten met de kinderen

❖ *Vraag: In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?*

Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459

Vaders: Ik doe als vader andere dingen met mijn kind(eren) dan de moeder

Moeders: Ik doe als moeder andere dingen met mijn kind(eren) dan de vader

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Vaders ondernemen meer fysieke en actieve dingen met hun kind(eren) dan moeders

- Vraag: Welke dingen doet u met uw kind(eren) die de <vader/moeder> niet of minder doet?
- Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459

'Praten over dingen die hen bezig houden, voorlichting geven, emotioneel en fysiek zorgen voor ze, dat soort dingen'

'Meer fysiek actieve dingen zoals fietsen of stoeien. Daarnaast educatieve dingen.'

'Vanwege het feit dat ik parttime werk en mijn man fulltime, komen dagelijkse dingen meer bij mij terecht, dokter bezoek, kapper etc.'

'Technische dingen zoals geluidszaken bezoeken, meer computer dingen en mannensporten natuurlijk.'

'Mee naar de voetbal, dingen bouwen van lego en ander speelgoed, boomhut bouwen.'

'Koekjes bakken, knutselen, winkel, bibliotheek.'

'Naar school brengen en ophalen. Naar de oppas brengen en ophalen. Na schooltijd naar de speeltuin of naar vriendinnetjes brengen of hier spelen. Koekjes bakken, fietsen, naar de winkel, mee naar zwemles, knutselen, dansen, samen eten tussen de middag, naar verjaardagen van neefjes, nichtjes, vriendjes, vriendinnen en buurkinderen. Helpen in de klas bij schoolactiviteiten, even bijkletsen, naar de kapper.....'

Blauw: quote door vader

Rood: quote door moeder

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Moeders winkelen, knutselen en brengen kinderen naar school

- Vraag: Welke dingen doet u met uw kind(eren) die de vader niet of minder doet?
- Basis: Alle moeders: n=459. Weergegeven met word clouds: hoe vaker een woord genoemd, hoe groter het woord.

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Vaders iets vaker strenger en minder geduldig

In hoeverre verschillen ouders in opvoedstijl van elkaar?
Als het gaat om consequent zijn, is er geen verschil tussen mannen en vrouwen: (bijna) een derde van zowel de vaders als de moeders zegt consequenter te zijn dan hun partner.

Wel zijn vaders naar eigen zeggen minder geduldig dan hun partner. 29% van de vaders is het (helemaal) eens met de stelling 'ik ben in de opvoeding geduldiger dan mijn partner'; bij de moeders is dit 49%.

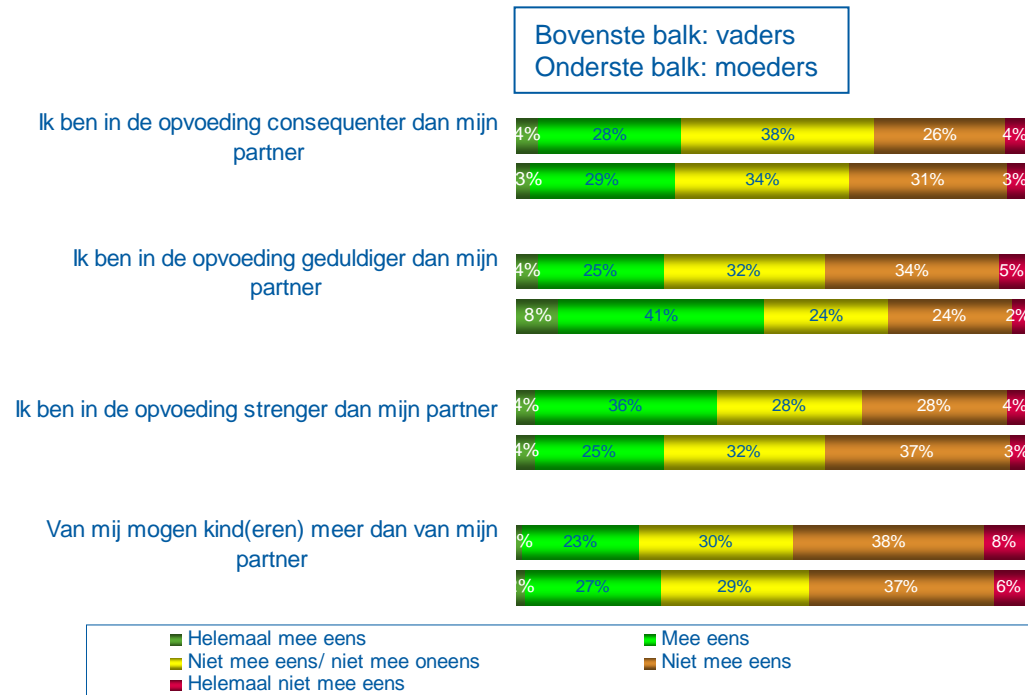
Ook zeggen vaders strenger te zijn dan de moeders. 40% van de vaders en 29% van de moeders is het eens met de stelling 'ik ben in de opvoeding strenger dan mijn partner'.

Er is echter weinig verschil tussen vaders en moeders in de mate van vrijheid die ze hun kind(eren) geven. Ongeveer een kwart van de vaders én moeders beaamt de stelling dat hun kind(eren) van hen meer mag/mogen dan van de partner.

Verschil in opvoedstijl tussen vaders en moeders

- Vraag: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Rol van de vader bij de opvoeding wordt net zo belangrijk gevonden als rol van de moeder

Van alle vaders is 16% van mening dat de rol van de moeder *belangrijker* is dan die van de vader. In de ogen van hun partners ligt dat iets anders: slechts 7% van de moeders vindt de eigen rol belangrijker dan die van de vader. Een krappe meerderheid van de vaders vindt de rol van de moeder bij de opvoeding *niet* belangrijker dan hun eigen rol. Moeders zelf beamen dit nog sterker.

Ook meent een kleine minderheid van de vaders (13%) dat mannen minder aanleg hebben voor opvoeden dan vrouwen. Zij verschillen hierin niet van mening van de moeders. Ruim vier op de tien vaders vinden dat moeders meer beschermend opvoeden dan vaders. Mannen en vrouwen zijn hierover opvallend eensgezind.

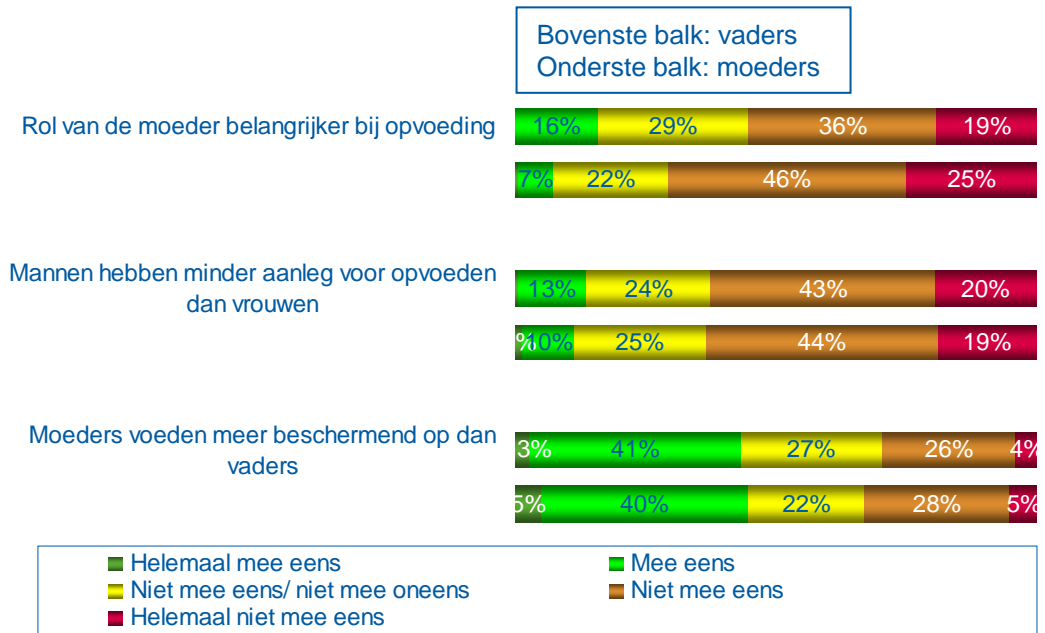
Hoogopgeleide vaders zijn het vaker oneens met de stelling dat de moederrol belangrijker is dan de vaderrol (66% van hen is het oneens met de stelling, tegenover 49% bij gemiddeld opgeleide vaders en 42% bij laag opgeleide vaders). Ook zijn zij het vaker oneens met de stelling dat mannen minder aanleg hebben voor opvoeden van vrouwen.

Vooral vaders die door-de-week minimaal 1 dagdeel voor hun kind(eren) zorgen, zijn van mening dat de rol van de moeder niet belangrijker is dan die van de vader.

Verschil in opvoedrol en opvoedstijl tussen mannen en vrouwen

- Vraag: *In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?*
Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Vaders vinden dat ze de opvoeding niet beter, maar anders aanpakken

- *Vraag: Wat doet u in de opvoeding van uw kind(eren) beter dan de <vader/ moeder>?*
- *Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459*

Vooral vaders geven vaak aan dat ze in de opvoeding zaken niet beter doen, maar wel anders. Zowel moeders als vaders vinden zichzelf iets consequenter dan hun partner. Moeders vinden dat ze beter op de hoogte zijn van de belevingswereld van hun kind(eren) omdat ze meer met hun kinderen praten.

'Ik doe dingen misschien anders, maar kan niet zeggen dat dit slechter of beter is. Elke aanpak heeft voor- en nadelen.'

'Ik ben consequenter in handhaven van afspraken die we met de kinderen maken.'

'Aan de ene kant ben ik strenger (op tijd thuis komen bijvoorbeeld), aan de andere kant laat ik meer toe (m.b.t. gevaar).'

'Ik kan wat geduldiger wachten als de kinderen treuzelen en ik geef ze soms wat meer ruimte/ kans om te herstellen als ze niet luisteren, daarbij ben ik wel duidelijk en consequent. Als ze na de herstellkans nog niet luisteren oid, dan komt de consequentie op het gedrag.'

'Niet beter maar anders: ik ben meer van de directe actie, mijn vrouw is beter in naderhand uitleggen aan de kinderen waarom dingen gaan zoals ze gaan.'

'Ik praat meer met de kinderen, zie ze ook meer, en weet daardoor meer wat er in hun omgaat. Ik kan ze goed motiveren en laten zien waarom iets gewoon soms moet. Ik ben consequent.'

Blauw: quote door vader

Rood: quote door moeder

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Moeders zijn in de ogen van vaders wat meer betrokken bij de opvoeding

- *Vraag: Wat doet de <vader/ moeder> In de opvoeding van uw kind(eren) beter dan u?*
- *Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459*

Volgens vaders zijn moeders wat beter op de hoogte van het wel en wee van hun kind(eren) en meer betrokken bij de opvoeding.

'Als hij thuis is doet hij meer met de kinderen dan ik. Ik ben meestal dan drukker in het huishouden.'

'Ze kan over het algemeen meer haar gevoelens met de dochter bespreken, zeker als het onderwerpen zijn betreffende de puberteit.'

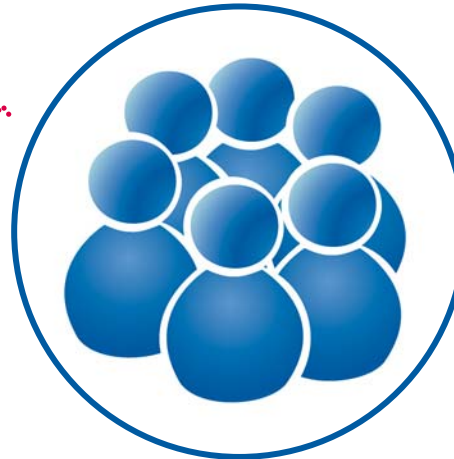
'Hij kan in enkele situaties sneller resultaat krijgen. Bij mij gaan de kinderen nogal eens in discussie. Iets wat ik ook wel wil. De vader wil gewoon dat de kinderen meteen luisteren en doen wat hij zegt.'

'Zorgen dat alles op rolletjes loopt en de persoonlijke verzorging van de kinderen. Moeder helpt vaker bij het huiswerk van de kinderen.'

'Altijd rustig en geduldig blijven, brengt de kinderen meer bij (is ook veel meer met de kinderen), sociale vaardigheden bijbrengen, beter opvoeden!'

'Consequenter, met kanttekening, want soms mag er ook eens van de regels afgeweken worden volgens mij en dan is hij rechtlijner. Hij kan beter helpen bij spreekbeurten e.d. om dingen op de computer uit te leggen/werken...'

Blauw: quote door vader
Rood: quote door moeder

2. Verschillen tussen vaders en moeders

Vaders onderschatten hoeveelheid taken die moeders op zich nemen

De enige taak die vaders meer doen dan moeders, is kijken bij sportwedstrijden van hun kind(eren).

Moeders hebben het idee dat zij vaker straf geven dan de vader, maar ook vaker complimenten geven aan hun kind(eren). Vaders zelf herkennen dit verschil echter in mindere mate.

Taken die moeders beduidend vaker voor hun rekening nemen zijn: doktersbezoek, bij huiswerk helpen, voorlezen en seksuele voorlichting.

Er is een duidelijk verschil tussen partners in de perceptie van de taken die vaders en moeders uitvoeren. Vrijwel voor alle activiteiten geldt dat vaders hun eigen bijdrage overschatten of die van hun partners onderschatten (uitgaande van de antwoorden van de moeders). Voor de moeders geldt overigens hetzelfde.

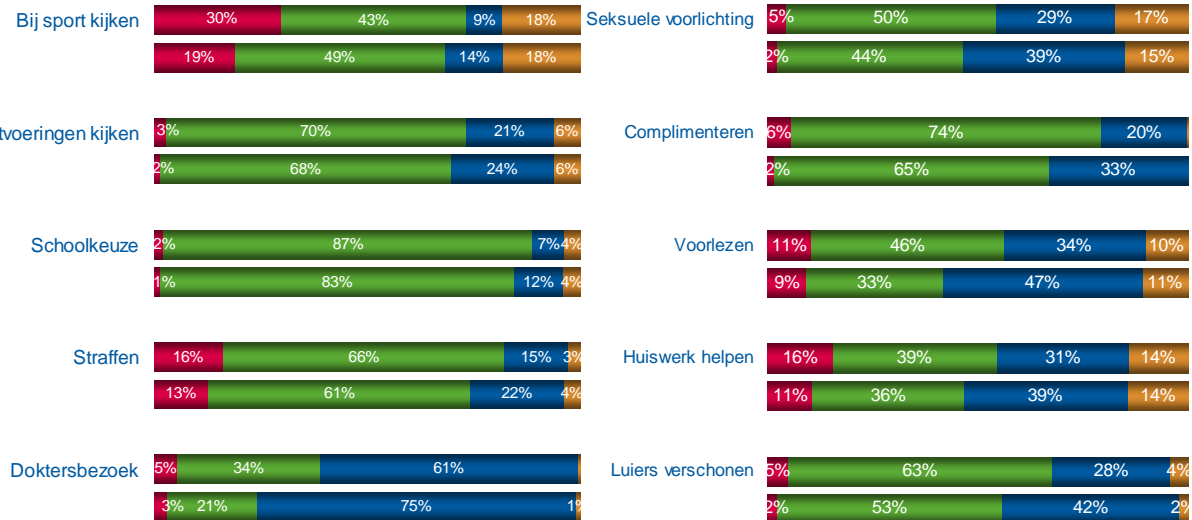

Hoogopgeleide vaders lezen vaker voor dan lager opgeleide vaders. In gezinnen met lager opgeleide vaders is het gebruikelijker dat de moeder voorleest (25% van de hoogopgeleide vaders zegt dat de moeder meer voorleest, tegenover 39% bij de gemiddeld opgeleiden en 44% bij de laagopgeleiden).

Verschil in taken bij de opvoeding

- Vraag: Welke taken in de opvoeding van uw kind(eren) deed / doet / doet in de toekomst de vader meer en welke deed / doet / doet in de toekomst de moeder meer?
- Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459

Bovenste balk: vaders
Onderste balk: moeders

■ Doet vader meer
■ Doen we allebei ongeveer evenveel
■ Doet moeder meer
■ Niet van toepassing

Resultaten

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

Tweederde van de vaders vindt dat ze hun kinderen voldoende zien

Van alle vaders heeft 14% het gevoel dat ze hun kind(eren) te weinig zien. Bijna tweederde herkent dit gevoel niet.

Vaders hebben zelf vaker het gevoel hun kinderen te weinig te zien, in vergelijking met de mening die hun partners hierover hebben: 9% van de moeders vindt dat hun partner zijn kind(eren) te weinig ziet.

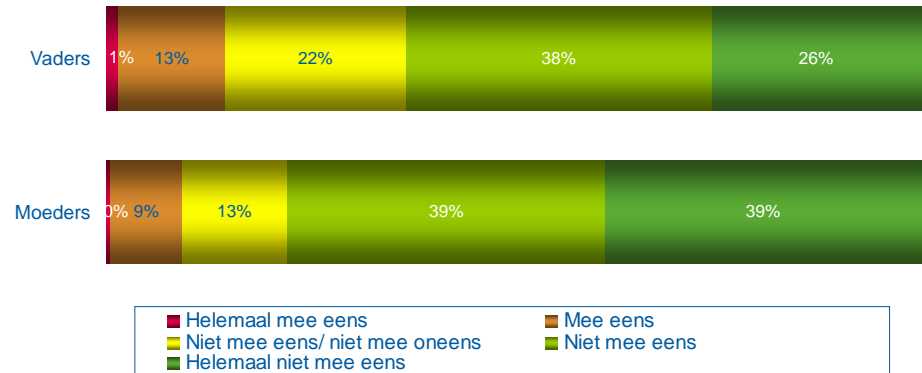

Vooraf jongere vaders (van jongere) kinderen hebben het gevoel dat ze hun kind(eren) te weinig zien (23% van de vaders jonger dan 34 jaar heeft dit gevoel, tegenover 13% bij de vaders van 45-54 jaar).

Perceptie vaders en hun partners over hoeveel ze hun kind(eren) zien

- *Vraag: In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?*
- *Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459*

Vaders: Ik heb als vader het gevoel dat ik mijn kind(eren) te weinig zie
Moeders: Ik heb het gevoel dat mijn partner zijn kind(eren) te weinig ziet

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

Vier op de tien vaders zouden naar eigen zeggen meer tijd aan hun kind(eren) moeten besteden

Vier op de tien vaders vinden dat ze (iets) meer tijd zouden moeten besteden aan hun kind(eren) om hun rol goed te kunnen vervullen.

Moeders oordelen daarover iets milder; 28% is van mening dat hun partner (iets) meer tijd aan de kinderen zou moeten wijden om de vaderrol goed te kunnen vervullen.

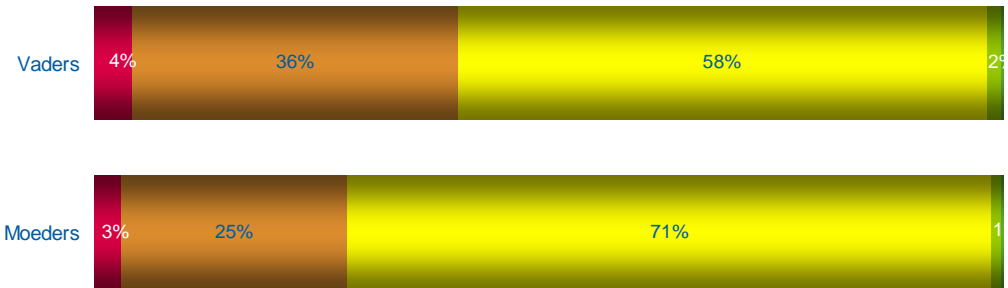
Voorals vaders tot 45 jaar zijn van mening dat ze meer tijd aan hun kind(eren) zouden moeten besteden (47% van hen is deze mening toegedaan, tegenover 35% bij de oudere vaders).

Vaders die door-de-week minimaal één dagdeel voor hun kind(eren) zorgen, zijn meer tevreden over de tijd die ze besteden aan hun kind(eren) dan vaders die geen vaste zorgdag hebben. 71% van de vaders met zorgdag(deel) zegt genoeg tijd te besteden, tegenover 52% bij de vaders zonder zorgdag(deel).

Perceptie vaders en hun partners over de hoeveelheid tijd te besteden aan hun kind(eren)

- Vraag: Om mijn/de rol als vader goed te kunnen vervullen, zou ik/mijn partner ...:
- Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459

- Veel meer tijd moeten besteden aan ons kind/onze kinderen
- Iets meer tijd moeten besteden aan ons kind/onze kinderen
- Besteed nu ongeveer genoeg tijd aan ons kind/onze kinderen
- Eventueel minder tijd kunnen besteden aan ons kind/onze kinderen
- Eventueel veel minder tijd kunnen besteden aan ons kind/onze kinderen

Vanzelfsprekend bestaat er een zeer sterk verband tussen hoe vaak men de kinderen ziet en de mening of men meer tijd aan de kinderen zou moeten besteden. Vrijwel iedereen die vindt dat hij de kinderen te weinig ziet, zegt eigenlijk meer tijd te moeten besteden aan de kinderen om zijn vaderrol goed te kunnen vervullen.

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

Bijna kwart vaders zou meer kennis over opvoeden willen hebben

Bijna een kwart van de vaders vindt dat ze meer kennis zouden moeten hebben over opvoeden.

Vooraf jongere vaders (van jongere kinderen) zeggen meer kennis over opvoeden nodig te hebben. Eén op de drie vaders van kinderen van 0-4 jaar zegt meer opvoedkennis nodig te hebben, tegenover 17% bij de vaders van kinderen van 14 jaar en ouder.

De meeste vaders vinden dat ze over voldoende kennis over opvoeding beschikken om hun rol als vader goed te kunnen vervullen. De moeders verschillen hierover niet van mening met hun partner.

Perceptie vaders en hun partners over de hoeveelheid kennis die nodig is voor de opvoeding

- *Vraag: Om mijn/de rol als vader goed te kunnen vervullen, zou ik/mijn partner ...:*
- *Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459*

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

Helpt vaders voedt kinderen anders op dan hun eigen vader

Als ze meer vrije tijd zouden hebben, zou 17% van de vaders eerder andere dingen gaan doen dan meer tijd met hun kind(eren) doorbrengen. Zij verschillen hierin nauwelijks van de moeders.

Een op de acht vaders geeft aan dat hun kinderen klagen dat ze hun vader te weinig zien. Bij de moeders ligt dit iets lager (het verschil is significant).

Opvallend is dat de helft van de vaders aangeeft hun kind(eren) anders op te voeden dan hoe ze zelf als kind zijn opgevoed door hun vader. Bij de moeders ligt dit aandeel lager; moeders volgen wat vaker de opvoedstijl van hun eigen moeder.

Mannen zeggen vaker kritiek te krijgen van hun partner op hun manier van opvoeden dan andersom.

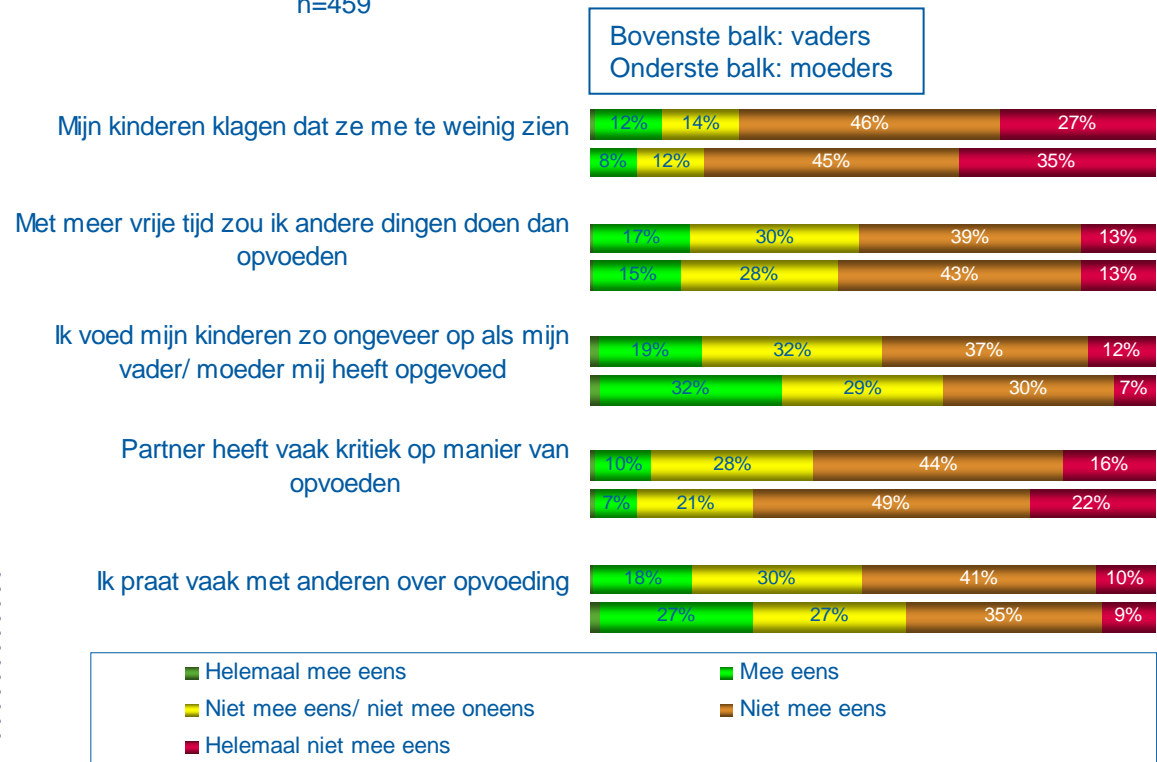
Vrouwen praten vaker met anderen over de opvoeding dan vaders.

Relatief veel hoogopgeleide vaders voeden hun kind(eren) anders op dan hoe ze zelf zijn opgevoed door hun vader. 57% van hen zegt hun kind anders op te voeden, tegenover 42% bij de vaders met een gemiddeld opleidingsniveau en 41% bij de laagopgeleide vaders.

Perceptie van vaders en moeders over opvoeding door henzelf

- Vraag: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?
- Basis: Alle respondenten (n=1170): vaders: n= 711, moeders: n=459

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

Bijna vier op de tien ouders hanteert verschil in opvoedstijl tussen zoon(s) en dochter(s)

Hanteren ouders een verschil in opvoedstijl tussen zonen en dochters? Deze vraag is voorgelegd aan ouders met kinderen van beide geslachten.

Vaders en moeders zijn hierover vrijwel eensgezind. Bijna vier op de tien vaders zeggen een (iets) andere opvoedstijl te hanteren voor hun dochter(s) dan voor hun zoon(s). Bij de moeders is dit een derde.

De meeste ouders zeggen echter geen onderscheid te maken in de opvoeding van hun zoon(s) en dochter(s).

Vershil in opvoeden tussen zonen en dochters

- *Vraag: Welke uitspraak is op u van toepassing?*
- *Basis: Alle respondenten die kinderen van beide geslachten hebben (n=611): vaders: n= 374, moeders: n=237*

- Mijn stijl van opvoeden: Is voor mijn dochter(s) heel anders dan voor mijn zoon(s)
- Mijn stijl van opvoeden: Is voor mijn dochter(s) iets anders dan voor mijn zoon(s)
- Mijn stijl van opvoeden: Is voor mijn dochter(s) en zoon(s) gelijk

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

Bijna helft van vaders met jonge kinderen heeft een (vaste) zorgdag

Van alle ondervraagde vaders heeft bijna een derde (31%) minimaal een dagdeel op een doordeweekse dag om voor de kinderen te zorgen. Meestal gaat het dan om minimaal een hele dag per week.

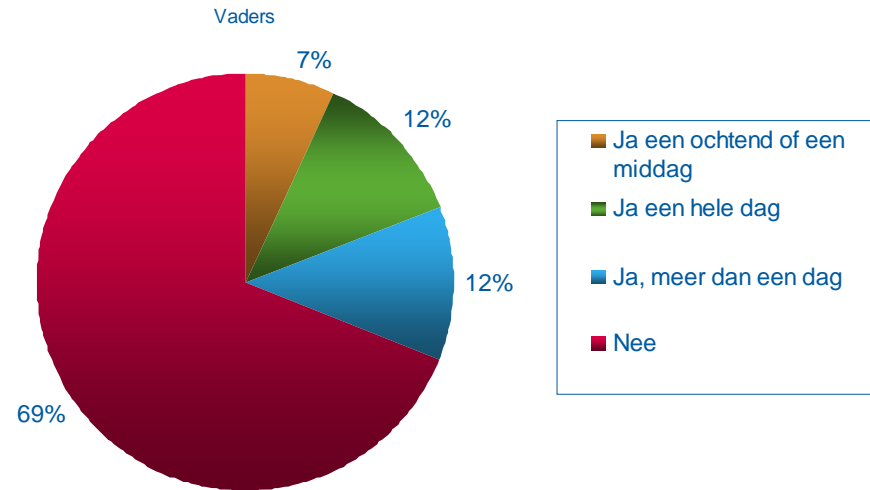
Bijna de helft van de vaders van 0-4 jarigen heeft een vaste zorgdag (of dagdeel). Dit is significant meer dan bij vaders van kinderen van 5-13 jaar. Hiervan zegt een derde een zorgdag(deel) te hebben. Bij vaders van kinderen van 14 jaar of ouder is dit nog minder, namelijk 24%.

Hoogopgeleide vaders hebben vaker een zorgdag dan vaders met een gemiddeld of laag opleidingsniveau (38% van de hoogopgeleiden heeft een zorgdag, tegenover 30% bij de vaders met een gemiddeld opleidingsniveau en 18% bij de laagopgeleiden).

Het hebben van een zorgdag

- *Vraag: Heeft u een (vaste) dag of een dagdeel op een doordeweekse dag dat u voor uw kind(eren) zorgt?*
- Basis: Alle vaders (n= 711)

3. Feiten en meningen over rol vaders bij opvoeden

Meningen zijn verdeeld over een verplichte zorgdag

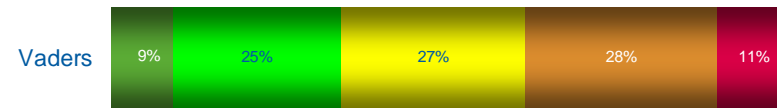
Vaders en moeders zijn eensgezind in hun mening over een verplichte zorgdag voor vaders. Ruim een derde van de ouders is het eens met de stelling dat alle vaders verplicht één doordeweekse dag (deels) vrij zouden moeten zijn voor de opvoeding van hun kind(eren). Een ongeveer even grote groep ziet dit idee niet zitten.

Onder de vaders die voorstander zijn van een verplichte zorgdag, bevinden zich relatief veel vaders die dit zelf al in praktijk brengen. Hier is een duidelijk verschil zichtbaar met vaders die geen zorgdag(deel) hebben.

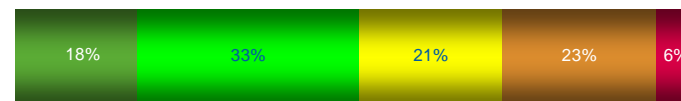
Toch zijn drie op de tien vaders die minimaal een dagdeel voor hun kind(eren) zorgen, het oneens met de stelling. Kennelijk zien zij een *verplichte* zorgdag niet zitten.

Opinie ten aanzien van verplichte zorgdag

- *Stelling:* Alle vaders zouden verplicht 1 doordeweekse dag (gedeeltelijk) vrij moeten zijn voor de opvoeding van hun kinderen.
- *Basis:* Alle vaders (n= 711)

Vaders die minimaal 1 dagdeel voor kind(eren) zorgen

Vader die geen dag(deel) voor kind(eren) zorgen

Relatief veel jongere vaders (van jongere kinderen) staan achter een verplichte zorgdag. 45% van de vaders van 0-4-jarigen staat achter dit idee, tegenover 32% bij de vaders van oudere kinderen.

Laagopgeleide vaders staan minder afwijzend tegenover een verplichte zorgdag dan vaders met een gemiddeld of hoog opleidingsniveau. 23% van de laagopgeleiden wijst het idee af, bij de vaders met een gemiddeld opleidingsniveau is dit 41% en bij de hoogopgeleiden 43%.

4. Conclusies

4. Conclusies

Vaders hebben een belangrijke rol in de opvoeding

❖ In dit onderzoek staat de rol van de vader bij de opvoeding centraal. Uit de resultaten komt naar voren dat vaders een eigen en belangrijke rol in de opvoeding hebben.

Verschillen tussen vaders en moeders

❖ De meeste vaders ondernemen vaak andere activiteiten met hun kind(eren) dan hun partners. Ze doen vaker fysieke en actieve dingen, zoals sporten, stoeien en klussen. Moeders daarentegen houden zich meer bezig met zaken als kleding kopen, spelletjes doen, (uiterlijke) verzorging en de dagelijkse activiteiten als naar/van school brengen en ophalen en doktersbezoek.

Ook taken als voorlezen, huiswerkbegeleiding en seksuele voorlichting liggen vaker bij de moeder dan bij de vader. In die zin bevestigt dit onderzoek het verschil tussen typische 'mannentaken' en 'vrouwentaken'.

❖ Er is een duidelijk verschil tussen partners in de perceptie van de taken die vaders en moeders uitvoeren. Vrijwel voor alle voorgelegde activiteiten (van sportwedstrijden bekijken tot luiers verschonen) geldt dat vaders hun eigen bijdrage overschatten of die van hun partners onderschatten (uitgaande van de antwoorden van de moeders). Voor de moeders geldt overigens hetzelfde.

❖ Ook wat betreft opvoedstijl zijn vaders anders. Ze vinden zichzelf strenger en minder geduldig dan moeders. Vaders en moeders zijn echter naar eigen zeggen wel even consequent en laten hun kind(eren) globaal ook evenveel vrij. Moeders zeggen meer beschermend op te voeden, ook in de ogen van de vaders is dit zo.

❖ Over hun opvoedrol zijn vaders duidelijk: ze doen zaken niet beter, maar ánders. Toch krijgen ze wat vaker kritiek van hun partner dan andersom. Hun eigen rol is volgens verreweg de meeste vaders en moeders niet minder belangrijk dan die van de moeder.

❖ Opvallend is dat de helft van de vaders (vooral hoogopgeleide vaders) er voor kiezen om hun kind(eren) anders op te voeden dan de manier waarop ze zelf zijn opgevoed door hun vader. Moeders nemen vaker de opvoedstijl van hun eigen moeder als voorbeeld.

❖ Tot slot: ondanks alle genoemde verschillen tussen vaders en moeders laat het onderzoek vooral ook een grote mate van eensgezindheid zien tussen vaders en moeders: natuurlijk zijn er verschillen, maar vaders en moeders zitten veel vaker op één lijn dan ze van elkaar verschillen..

Feiten en mening over rol vaders

❖ Enkele randvoorwaarden om de rol als vader goed te kunnen vervullen, zijn de *kennis* over opvoeding en de *tijd* die vaders besteden aan de opvoeding. Een flink deel van de vaders, vier op de tien, vindt dat ze toch wel wat te weinig tijd aan hun kind(eren) besteden. Een op de zeven vaders heeft zelfs het gevoel dat ze hun kind(eren) te weinig zien, al denken hun partners daar wat milder over.

❖ Vier op de vijf vaders ervaart geen gebrek aan opvoedkennis om hun rol goed te kunnen vervullen. Het zijn vooral vaders van jonge kinderen die een gebrek aan tijd en aan opvoedkennis ervaren. Dit is niet verrassend: met het ouder worden van de kinderen doet men vanzelf meer kennis en ervaring op. Ook wordt de zorgtaak vaak wat minder belastend naarmate de kinderen meer naar school gaan.

❖ Een aanzienlijk deel van de vaders (vooral vaders van jonge kinderen) zorgt minimaal een dagdeel op doordeweekse dagen voor hun kind(eren). Vaders die dit doen zijn meer tevreden over de tijd die ze aan hun kind(eren) besteden en vinden hun rol ook belangrijker dan de vaders die geen zorgdag(deel) hebben. De meningen ten aanzien van een verplichte zorgdag voor vaders zijn overigens verdeeld.